

De FNV houdt jaarlijks een enquête onder werknemers in de sportsector. Dit zijn professionals die werken bij (commerciële en gemeentelijke) zwembaden, lokale sportbedrijven en sportservicebureaus, landelijke sportbonden en bij sportscholen. Van de respondenten was 40% lid van de FNV. 60% is jonger dan 50 jaar.

Veel van de resultaten komen opvallend vaak overeen met het jaar ervoor. Zo maakt de FNV zich al jarenlang grote zorgen over het oplopende personeelstekort in de sport, en met name in de zwembaden. Ook dit jaar blijkt dat weer een terechte zorg. Voor de cao hebben de invullers dan ook duidelijke wensen: een automatische prijscompensatie af te spreken waardoor de lonen meestijgen met de inflatie. En dat liefst voor iedereen in de sector, via de weg van één cao, voor allen gelijk.

- Van alle respondenten geeft 71% aan dat er op hun bedrijf sprake is van een personeelstekort. Van de zwemonderwijzers zegt 87% ja op deze vraag.
- Mensen verlaten de sector als ze ergens anders meer waardering ontvangen voor die aspecten in het werk die verantwoordelijk en zwaar zijn.
- Het aantal sportprofessionals dat regelmatig onder tijdsdruk werkt is weer flink gestegen. 41% geeft dit aan. Waar dat vorig jaar al 32% was en in 2021 was dat 'slechts' 25%.
- Als zware werkomstandigheden 'nou eenmaal bij het werk horen', wil men er ook voor betaald worden.
- Dit geldt vooral in de zwembaden waar 1 op de 2 respondenten aangeeft het werk fysiek en/of mentaal zwaar te vinden.
- 10% meer dan vorig jaar (41%) geeft aan gezondheidsklachten over te houden aan het werken in een zwembad of sportbedrijf.

"Zorg eens goed voor de mensen die er zijn."

"Maak het vak weer aantrekkelijk voor nieuwe potentiële collega's. En het vloer personeel beter behandelen zodat de mond tot mond reclame verbetert."

"De salariëring moet beter. We staan onderaan, behoren letterlijk tot (één van de) slechts betaalde sectoren. En de veiligheid is een steeds groter issue nu er zoveel medelanders niet of nauwelijks durven zwemmen maar het wel denken te kunnen en dus gewoon in 3 meter diep water springen. Ook het opleidingsniveau moet verhoogd worden. Wat van MBO2 afkomt is niet in staat om een goede kwaliteit af te geven die de zwemveiligheid naar een hoger niveau tilt. Het wordt elk jaar verder afgeschaald."

"Door de tekorten aan personeel, moet je jezelf afvragen of we straks nog wel kunnen bestaan? We moeten nu soms lessen afzeggen, en dat heeft een negatief effect. Want ouders stappen over, en stoppen bij ons. Terwijl we zo ontzettend ons best doen. En dat is erg verdrietig om te constateren. Het zou mooi zijn wanneer de grote spelers in de zwembadbranche wakker worden en ons met andere ogen gaan zien en waarderen. Tevens zou er meer aandacht naar de politiek moeten gaan en lobbyen om ons onder "onderwijs" te scharen ipv "sport" waar veel minder geld naar toe gaat."

Mooi werk, nuttig werk: maar onderbetaald werk

Werknemers in de sport, vooral de zwemonderwijzer, zien hun werk als waardevol voor de samenleving en zetten het gelijk aan onderwijs qua kennis, kunde en maatschappelijk belang. Ze ruilen hun baan in voor een beter betaalde baan in het primair onderwijs of buitenschoolse opvang. Een intern onderzoek onder verloop onder FNV leden geeft dit beeld ook aan.

Inkomen te laag

Een van de belangrijkste redenen om de sector te verlaten is het salarisniveau; afgezet tegen de verantwoordelijkheid die men draagt en de onderwijstaken die men heeft.

- 1 op de 3 sportprofessionals geeft aan dat het salaris onvoldoende is om van rond te komen.
- 61% van de respondenten vindt dat ze niet goed ingeschaald zijn. 2 op de 3 respondenten uit de cao zwembaden vindt dit het geval.
- Het inkomen bij pensionering wordt door 1 op de 2 medewerkers in de cao zwembaden als onvoldoende beschouwd.

Autonomie en ontwikkeling goed

Medewerkers in de sport ervaren autonomie, want 60% mag veel zelf bepalen in het werk. Ze krijgen regelmatig meer (coördinerende) taken toegewezen, maar slechts 50% maakt ooit een carrierestap. Werkgevers investeren wel in hun medewerkers door ze opleidingen aan te bieden, waardoor 58% tevreden is over hun ontwikkelmogelijkheden. 57% is daarbij tevreden over hun leidinggevende, een stabiel aantal. Ook vinden medewerkers in de sport hun werk nuttig (95%) voor de samenleving.

Erkenning zwaar werk

Tijdsdruk en werkdruk liggen hoog in de zwembaden. 47% cao zwembaden en 46% cao Vermo ervaart dit als vaak of regelmatig hoog. Niet verrassend dat ook 1 op de 2de zwembadmedewerkers aangeven hun werk fysiek en emotioneel zwaar te vinden. Een aspect dat ons inziens te weinig wordt gezien en gewaardeerd. Te weinig collega's en druk van ouders worden als redenen genoemd. Lessen die op elkaar aansluiten zonder pauze. Gezondheidsklachten door het werk is met 10% toegenomen in de cao zwembaden en de cao Vermo (41% vs 31%). Ter vergelijking: 13% van de medewerkers in de cao sport geven dit aan.

Hoog personeelsverloop

84% van de respondenten geeft aan dat er binnen hun organisatie spraken is van een personeelstekort. Je ziet ook dat grotere organisaties (sportbedrijven en sportbonden) te kampen hebben met meer dan 8 medewerkers die het afgelopen jaar vertrokken zijn. Veel zwembaden hebben geen groot personeelsbestand. 30% zegt meer dan 8 collega's te hebben zien vertrekken. De redenen die de achtergebleven collega's hebben meegekregen liggen op het financiële vlak.

Sport is onderwijs, zwemles vooral

We hebben ook gevraagd wat er gedaan kan worden om personeel te behouden voor de sector? De meest genoemde oplossingen zijn een hoger salaris en meer waardering voor het vak. Zwemonderwijzers vinden dat ze onderbetaald worden ten opzichte van het primair onderwijs. Ze geven aan dat zwemles ook onderwijs is. Ook moet er meer geïnvesteerd worden in de begeleiding van jonge mensen.

Eén sport-cao

Van de oplossingen die de FNV aandraagt, steunt een grote meerderheid de automatische prijscompensatie (in de cao Vermo reeds afgesproken). En meer gelijkheid in arbeidsvoorwaarden in met name de zwembadbranche waar door de marktwerking verschillende cao's van toepassing zijn geworden. Dit feit alleen al ziet men als een gebrek aan waardering vanuit onze overheden.

De FNV pleit al jaren voor één cao voor de gehele sportsector. Nu vallen sportprofessionals nog onder meerdere cao's, die ook buiten sportsector sport vallen, zoals onderwijs, gemeenten of kinderopvang. Het gelijktrekken van arbeidsvoorwaarden via de weg van de cao, kan rekenen op een groeiend draagvlak onder medewerkers. Voor het 2de jaar op rij staat deze wens op plek 2 in de top 10 van onderwerpen om voor te strijden. Wetende dat 60% van de invullers nog geen vakbonds lid is, is het hoog tijd dat medewerkers zich verenigen.

Ben je tevreden over je cao?

Nee, zegt 49%: waarvan 66% van de medewerkers in de cao Zwembaden, 34% van de cao sport, en 30% van de cao Vermo. Slechts 9% van de respondenten is tevreden over de cao zwembaden: 50% is tevreden over de cao Vermo, de enige cao met een automatische prijscompensatie.

Vragen?

Neem contact op met bestuurder Ingrid Koppelman via sportenbewegen@fnv.nl of 06-38675090.